An Roinn Oideachais agus Scileanna

Cigireacht ar chúrsa
i gColáiste Gaeilge

TUAIRISC

Coláiste Mhachaire Rabhartaigh
Gort a'Choirce, Leitir Ceanainn
Contae Dhún na nGall
Cód tagartha: CGU 213

Dáta na cigireachta: 14 Lúnasa 2017

AN ROINN OIDEACHAIS AGUS SCILEANNA | DEPARTMENT OF EDUCATION AND SKILLS

AN CHIGIREACHT

RÉAMHRÁ

Déanann Cigireacht na Roinne Oideachais agus Scileanna meastóireacht ar cháilíocht an tsoláthair oideachais i líon áirithe de chúrsaí a sholáthraíonn coláistí Gaeilge gach bliain thar ceann na Roinne Cultúir, Oidreachta agus Gaeltachta. Eascraíonn an tuairisc ar an gcúrsa Gaeilge seo as breathnóireacht ar theagasc, foghlaim agus imeachtaí cultúrtha, as idirghníomhú le scoláirí agus comhphlé leis an mbainistíocht, agus as iniúchadh ar cháipéisíocht ábhartha.

Déanann na cigirí cur síos ar an gcáilíocht a bhaineann le trí mhór-réimse den soláthar agus feidhm á baint acu as contanam cáilíochta na Cigireachta a thaispeántar ar leathanach deiridh na tuairisce seo. Soláthraíonn an contanam cáilíochta samplaí den teanga a úsáideann cigirí agus iad ag déanamh meastóireachta agus ag cur síos ar cháilíocht sholáthar an choláiste i ngach réimse.

Tugadh deis do choiste stiúrtha an choláiste Gaeilge ar a thuairim a léiriú ar thorthaí agus ar mholtaí na tuairisce i scríbhinn, agus beidh freagra an choiste stiúrtha ar fáil san aguisín atá leis an tuairisc seo.

ACHOIMRE AR CHINNTÍ AGUS MOLTAÍ LE hAGHAIDH TUILLEADH FORBARTHA

Príomhchinntí

- Bhain ardcháilíocht le bainistíocht agus ceannaireacht.
- Bhí atmaisféar taitneamhach foghlama le sonrú agus ba léir go raibh na scoláirí lán sásta le gach gné den chúrsa.
- Bhí cáilíocht an teagaisc agus na foghlama go maith i ngach rang le láidreachtaí suntasacha le sonrú i ranganna áirithe. Baineadh úsáid theoranta as áiseanna sa teagasc ar an iomlán.
- Ba léir go raibh na múinteoirí agus na cinnirí ag obair go díograiseacha as lámh a chéile d'fhorbairt inniúlacht Ghaeilge na scoláirí.
- Bhain na scoláirí an-taitneamh agus an-tairbhe as na himeachtaí iarnóna a bhain le spórt uisce, ceol agus rincí Gaelacha.
- Forbraíodh próifíl do gach scoláire lena ndul chun cinn sa bhfoghlaim a thaifead. Níor roinneadh tuairisc scríofa ar an dul chun cinn leis na tuismitheoirí ag deireadh an chúrsa.

Príomh-mholtaí

- Moltar go mbainfeadh na múinteoirí níos mó úsáide as áiseanna teagaisc sna ranganna maidine ina measc, teicneolaíocht faisnéise agus na cumarsáide (TFC).
- Moltar dul chun cinn na scoláirí a roinnt leis na tusimitheoirí trí thuairisc scríofa ag deireadh an chúrsa.

1. CÁILÍOCHT AN TEAGAISC AGUS NA FOGHLAMA

- Bhí cáilíocht na hullmhachta le haghaidh an teagaisc go han-mhaith. Sholáthair an bhainistíocht plean oibre don fhoireann teagaisc agus teimpléid pleanála mar threoir. Cuireadh an plean oibre i bhfeidhm de réir cumais agus ábaltachta an ranga. Bhí na cuspóirí teagaisc agus an t-ábhar teanga a bhí le múineadh soiléir i bpleanáil na n-oidí.

- Bhí cáilíocht an teagaisc agus na foghlama go maith sna ranganna agus bhí láidreachtaí suntasacha le sonrú i ranganna áirithe. Bhí comhghaol tuisceanach idir na hoidí agus na scoláirí. Bhí na scoláirí fuinniúil, agus rannpháirteach i ngníomhaíochtaí ranga. Cruthaíodh deiseanna i ngach rang don chomhoibriú san fhoghlaim trí obair bheirte agus obair ghrúpa. Sa chleachtas ab fhearr, bhí Gaeilge chruinn shaibhir in úsaid ag na hoidí, agus ceartaíodh earráid ghramadaí.

- Sna ceachtanna a breathnaíodh baineadh úsáid theoranta as áiseanna teagaisc lasmuigh den chlár bán agus bileog léitheoireachta. Moltar áiseanna breise a úsáid chun tacú le sealbhú teanga. Rinneadh iarracht fhónta na scoláirí a chur ag caint agus bhí dul chun cinn ina scileanna tuisceana agus ina dteanga labhartha le sonrú.

2. CÁILÍOCHT EISPÉIREAS NA SCOLÁIRÍ AR THEANGA AGUS CULTÚR NA GAEILGE

- Bhí cáilíocht eispéireas na scoláirí ar theanga agus cultúr na Gaeilge agus na Gaeltachta go han-mhaith. Cuireadh ranganna damhsa, ceol agus spóirt ar fáil. Bhí plean le feiceáil le haghaidh an ranga ceoil le liosta cuimsitheach d'amhráin . Le linn na cigireachta tháinng an coláiste le chéile don rang ceoil agus bhí an t-atmaisféar le moladh. D'oibrigh na múinteoirí agus na cinnirí as lámh a chéile chun rannpháirtíocht na scoláirí a chinntiú i réimse leathan imeachtaí.

- Bhí eagrú agus maoirseacht na n-imeachtaí iarnóna éifeachtach. Le linn agallaimh le fócasghrúpa scoláirí, léiríodh gur bhain siad tairbhe as na gníomhaíochtaí iarnóna agus oíche. Mhol siad an chaoi ina raibh an teanga in úsáid go forleathan ar an gcúrsa. Chuir siad in iúl go raibh siad tumtha sa teanga le linn an chúrsa ar fad. D'oibrigh bean áitiúil le togha na Gaeilge ar an gcúrsa ag roinnt béaloidis saibhir ó cheantar Gort a' Choirce leis na scóláirí.

3. CÁILÍOCHT NA CEANNAIREACHTA AGUS NA BAINISTÍOCHTA

- Bhí bainistíocht agus ceannaireacht an chúrsa an-éifeachtach. Fuair an príomhoide comhoibriú iomlán ó na hoidí agus na cinnirí agus bhí gaol an-dearfach aige leis na scoláirí.

- Stiúradh imeachtaí an chúrsa go héifeachtach. Coinníodh rollaí go soiléir le cuntas ar ábhar na gceachtanna a bhí múinte.

- Bhain cáilíocht mhaith le plean an choláiste don chúrsa. Eagraíodh lá inseirbhíse don fhoireann roimh thús an chúrsa. Bhí cruinnithe rialta le linn an chúrsa ag na múinteoirí. Cé go raibh raon leathan d'áiseanna teagaisc ar fáil, baineadh úsáid theoranta astu.

- Rinneadh measúnú ag tús an chúrsa ar chumas teanga na scoláirí. Forbraíodh próifil do gach scoláire lena ndul chun cinn a thaifead. Ag deireadh an chúrsa bhí measúnú eile le déanamh. Ní raibh córas i bhfeidhm chun na tuismitheoirí a chur ar an eolas ar dhul chun cinn a bpáistí. Ba cheart aghaidh a thabhairt air seo.

- Deimhníodh go raibh cóip den ráiteas sláintíochta agus slándála, cód iompraíochta agus polasaí frithbhulaíochta ar fáil. Bhí oifigeach sláinteachais agus slándála cláraithe i bplean an choláiste don chúrsa Gaeilge.

- Thug údaráis an chúrsa Gaeilge deimhniú go bhfuil glactha go foirmiúil ag coiste stiúrtha an choláiste le polasaí maidir le caomhnú leanaí, faoi mar a éilíonn na forálacha i *Tús Áite do Leanaí: Treoir Náisiúnta um Chosaint agus Leas Leanaí* (An Roinn Leanaí agus Gnóthaí Óige 2011), agus go bhfuil cleachtas an chúrsa Gaeilge ag teacht lena n-éilítear faoi *Tús Áite do Leanaí: Treoir Náisiúnta um Chosaint agus Leas Leanaí* (An Roinn Leanaí agus Gnóthaí Óige 2011).

- Bhí dul chun cinn maith déanta i bhfeidhmiú na moltaí a rinneadh sa tuairisc i 2012. Bhí sé le sonrú sa phlean teagaisc agus sna ranganna go raibh eiseamláirí teanga agus struchtúir cainte á múineadh chun chruinneas Gaeilge a fhorbairt. Rinneadh iarracht réasúnta timpeallacht Ghaeilge a chruthú trí obair na scoláirí a chur ar taispeáint.

Foilsíthe Mí na Samhna 2017

CONTANAM CÁILÍOCHTA NA CIGIREACHTA

Déanann cigirí cur síos ar cháilíocht an tsoláthair sa choláiste Gaeilge agus feidhm á baint acu as contanam cáilíochta na cigireachta a thaispeántar thíos. Tugann an contanam cáilíochta samplaí den teanga a mbaineann cigirí feidhm aisti nuair a bhíonn siad ag déanamh meastóireachta agus ag cur síos ar cháilíocht sholáthar an choláiste i gcás gach réimse.

Leibhéal	Cur síos	Sampla de na téarmaí tuairisciúla
An-mhaith	Úsáidtear ***An-mhaith*** áit a bhfuil cáilíocht na réimsí a ndéantar meastóireacht orthu ar chaighdeán an-ard. Ní bhíonn tionchar rómhór ag an líon beag réimsí atá le feabhsú ar cháilíocht an tsoláthair ar an iomlán. Do roinnt scoileanna sa chatagóir seo bíonn an cháilíocht ar a ndearnadh meastóireacht thar cionn agus is sampla é do scoileanna eile de shárchaighdeáin soláthair.	***An-mhaith;*** ar cháilíocht an-ard; an-éifeachtach; cleachtas an-éifeachtach; le moladh go hard; an-rathúil; beagán réimsí le feabhsú; go hiontach; ar chaighdeán an-ard. Ar fheabhas***:*** thar cionn; ar shárchaighdeán, le láidreachtaí an-suntasacha; thar barr
Go maith	Úsáidtear ***Go maith*** áit ina bhfuil níos mó láidreachtai sna réimsí a ndéantar meastóireacht orthu ná na réimsí ina bhfuil gá le feabhas a dhéanamh. Bíonn tionchar ag na réimsí ina bhfuil gá le feabhas a dhéanamh ar cháilíocht foghlama na ndaltaí. Ní mór don scoil tógáil ar a cuid láidreachtaí agus gníomhú le dul i ngleic leis na réimsí atá aitheanta ina bhfuil gá le feabhas a dhéanamh leis an gcaighdeán *an-mhaith* a bhaint amach.	***Go maith;*** cáilíocht mhaith; fiúntach; cleachtas éifeachtach; inniúil; úsáideach; inmholta; caighdeán maith; roinnt réimsí le feabhsú
Sásúil	Úsáidtear ***Sásúil*** áit a bhfuil cáilíocht an tsoláthair sách maith. Tá díreach níos mó láidreachtaí sna réimsí a ndéantar meastóireacht orthu ná na laigí. Cé nach mbíonn drochthionchar suntasach ag na laigí cuireann siad srian leis na taithí foghlama agus ba chóir dul i ngleic leo d'fhonn caighdeán níos fearr a bhaint amach.	***Sásúil;*** sách maith; soláthar oiriúnach cé go bhfuil féidearthachtaí ann le feabhas a dhéanamh; leibhéal cáilíochta inghlactha; is gá feabhas a dhéanamh i réimsí áirithe
Measartha	Úsáidtear ***Measartha*** áit, in ainneoin go bhfuil roinnt láidreachtaí sna réimsí a ndéantar meastóireacht orthu, go bhfuil níos mó easnaimh nó laigí ann ná láidreachtaí. Beidh ar an scoil dul i ngleic le heasnaimh áirithe gan mhoill lena chinntiú go mbíonn an soláthar sásúil nó níos fearr ná sin.	***Measartha***, laigí soiléire ann a bhfuil tionchar acu ar fhoghlaim na scoláirí; gan a bheith chomh sásúil sin; deacrachtaí ann; níor mór feabhas a dhéanamh i réimsí ar leith; gá le gníomhú le feabhas a dhéanamh
Lag	Úsáidtear ***Lag*** áit a bhfuil easnaimh thromchúiseacha sna réimsí a ndéantar meastóireacht orthu. Is gá don scoil uile gníomhú láithreach ar bhonn comhordaithe le dul i ngleic leis na réimsí atá mar ábhar imní. I gcásanna áirithe, b'fhéidir go mbeidh gá le hionchur ó ghníomhaireachtaí eile le tacú leis na feabhsuithe.	**Lag;** míshásúil; easnamhach; neamhéifeachtach; go dona; forbairt nó feabhas atá suntasach ag teastáil; deacrachtaí suntasacha ann

Aguisín

Freagra an Choláiste Gaeilge ar an Tuairisc

Arna chur isteach ag Coiste Stiúrtha an Choláiste

Réimse 1: Tuairimí ar ábhar na tuairisce ar an gcúrsa Gaeilge

Glacann an coiste stiúrtha leis na cinntí agus na moltaí a tháinig ón chigireacht seo.

- Déanfar gach iarracht réasúnta, béim a chur ar níos mó úsáide a bhaint as áiseanna teagaisc sna ranganna maidine ina measc, teicneolaíocht faisnéise agus na cumarsáide (TFC).
- Déanfar áiseolas a roinnt le tuismitheoirí maidir le dul chun cinn a bpáiste ag deireadh na gcúrsaí.

Réimse 2: Gníomhartha leantacha a rinneadh nó atá beartaithe le déanamh ó cuireadh críoch leis an ngníomhaíocht chigireachta chun tátail agus moltaí na cigireachta a chur i bhfeidhm

(*Folamh)*